

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih : 2 Mart 2012
Sayı : 2400

4933

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Orman ve Su İşleri Bakanı Sayın Veysel EROĞLU tarafından yazılı olarak cevaplandırılmasını saygılarımla arz ederim. 2.../03/2012

Mehmet Ali EDİBOĞLU
Hatay Milletvekili

ENERJISA şirketinin sahibi olduğu ve inşaatı Özaltın-Cengiz Ortaklığı firması tarafından gerçekleştirilen Göksu Nehri üzerinde, Adana İli Kozan İlçesi Ergenüşağı Köyü yakınlarında bulunan Gökdere Köprü Barajı ve Hidroelektrik Santralının derivasyon tüneli kapaklarının yerlerinden fırlaması nedeniyle elim bir kaza olmuştur. 24 Şubat 2012 tarihinde meydana gelen kaza sonucunda 12 işçimiz hayatını kaybetmiştir. Kaza sonucu barajda tutulan su kontrolsüz bir şekilde boşalmaya başlamıştır.

Gökdere Köprü Barajı'nın dolu hacminin 93 milyon m3 olduğu yapımcı firma tarafından değişik kaynaklarda açıklanmaktadır. Kaza olduğu zaman barajda 87 milyon m3 su toplanmış olduğu ve derivasyon tünelineki mekanik kapağın basınca dayanamayarak koptuğu anlaşılmıştır.

Yaşanan facianın ardından yaptığınız açıklama ile bu tür inşaatlarda denetimin eksik olduğunu itiraf ettiniz. Denetimin DSİ tarafından yapılmamasına gerekçe olarak "Su Yapıları Denetim Hizmetleri Yönetmeliği"nin DANIŞTAY tarafından durdurulmasını göstererek ve sorumluluğun Bakanlığınızda olmadığını ifade ederek kamuoyu yanlış bilgilendirmiştir.

Konuşmanızda söz ettiği "Su Yapıları Denetim Hizmetleri Yönetmeliği" DSİ Genel Müdürlüğü tarafından hazırlanarak 15.08.2009 tarihli Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. TMMOB tarafından açılan dava sonucunda 30.03.2010 tarihli Danıştay kararıyla yürütmesi durdurulmuştur. Bu kararının ardından 13.05.2011 tarihli Resmi Gazete 'de yayımlanarak yürürlüğe giren ikinci Yönetmelik hakkında ise 31.10.2011 tarihinde Danıştay tarafından ikinci kez yürütmenin durdurulması kararı verilmiştir.

Söz konusu Yönetmelik, denetim mekanizmasının özel sektöre devredilmesi koşullarını düzenlemektedir. DSİ'nin asli görevlerini tanımlayan 6200 Sayılı Devlet Su İşleri Umum Müdürlüğü Teşkilat ve Vazifeleri Hakkında Kanun'un 2 nci Maddesinin birinci fıkrası *"Hükümet daireleriyle Hükümete bağlı müesseseler ve diğer hükmi ve hakiki şahıslar tarafından yapılıp amme menfaati bulunan ve Umum Müdürlüğün vazifesi ile ilgili işlere ait proje ve keşif evrakını tetkik ve tasdik etmek, inşaatın yapılmasının proje ve fenni icaplara uygunluğunu murakabe etmek ve bu işlerin etüd ve projelerini uygun gördüğü bir ücret mukabilinde yapmak veya yaptırmak;"* hükmünü getirmektedir.

İlgili Kanun maddesinden de anlaşılacağı üzere DSİ Genel Müdürlüğü bu gibi tesislerin proje uygulamalarını kontrol etmekle yükümlüdür. Ancak kanun ile açıkça ve sadece DSİ'ye verilen denetim görevi, yukarıda bahsedilen ve DANIŞTAY tarafından iptal edilmiş olan Yönetmelikle özel denetim firmalarına devredilmek istenmektedir. Yürütmesi durdurulan Yönetmelikte, yapımçı firmaya çalışacağı yetkili denetim firmasını belirleme hakkı tanınmıştır. Bir yapımçı firmanın kendi yaptığı işin denetimini yapacak şirketi seçmesinin ne kadar doğru olduğu tartışmalıdır. Bu durumda denetim firmasının denetlemeyi yaptıran yapımçıya karşı mali bağımlılığı olacağından denetimin kamusal niteliği oluşmayacaktır.

Adı geçen yönetmeliğin yürütmesinin durdurulması DSİ'nin kanunla kendisine verilen denetleme yetkisini kullanmasına engel değildir. 6200 sayılı yasa yürürlükte olduğu sürece DSİ su yapılarını denetlemekle yükümlüdür. Böyle bir facianın yaşanmasının nedeni açıkladığınız gibi söz konusu yönetmeliğin iptal edilmesi ile doğan hukuksal bir boşluk değil, DSİ'nin asli görevleri içerisinde yer alan "denetleme" görevini yerine getirmemiş olmasıdır.

Bu çerçevede;

1. En fazla 93 Milyon m3 su tutabilecek henüz tesisi tamamlanmamış barajda 87 Milyon m3 su tutulması teknik olarak doğru mudur?
2. Barajda su tutulmaya başlanmasından itibaren gereken denetimler DSİ tarafından yapılmış mıdır?
3. Basında yer alan haberlere göre, kaza gününden birkaç gün öncesinde baraj gövdesi arkasına kum torbaları bırakıldığı iddia edilmektedir. Kazadan önce baraj gövdesi ve derivasyon tünel kapağı çevresinde çatlaklar ve aşınmalar tespit edilmiş midir?
4. Baraj gövdesi ve derivasyon tüneline aşınma ve çatlaklar tespit edildi ise rezervuardaki su neden yavaş yavaş ve kontrol altında bırakılmaya başlanmamıştır?
5. Gökdere Köprü Barajının inşaatının devam edip etmeyeceği konusunda nasıl bir süreç izlenecektir?
6. Özel şirketler tarafından yapılan baraj ve hidroelektrik santrallerin proje, inşaat ve montaj denetimleri DSİ tarafından yapılmakta mıdır? Bu denetimlerin sonuçlarının kamuoyu bilgisine sunulması düşünülmekte midir?

7. Su yapılarının denetimi konusunda DSI kanun ile görevlendirildiği halde özel şirketlere yetki verilmesi düşünülüyor mu?